

24 marca 2025

Światowy Dzień Gruźlicy przypomina o zagrożeniu, które nadal istnieje

24 marca obchodzony jest Światowy Dzień Walki z Gruźlicą - chorobą, która mimo postępu medycyny wciąż stanowi istotny problem zdrowotny. Choć w Polsce zapadalność na gruźlicę jest stosunkowo niska, to wciąż odnotowuje się około 4200-4300 przypadków rocznie, co oznacza średnio 11 zachorowań na 100 tysięcy mieszkańców. Najczęściej chorują mężczyźni (około 2/3 wszystkich przypadków), ale gruźlica nie omija również kobiet i dzieci.

Gruźlica to choroba zakaźna wywoływana przez prątki *Mycobacterium tuberculosis*,

przenoszone drogą kropelkową. Ryzyko zachorowania wzrasta u osób o obniżonej odporności, np. u pacjentów onkologicznych, reumatologicznych czy leczonych immunosupresyjnie. Na zachorowanie narażone są także osoby w trudnej sytuacji życiowej, np. w kryzysie bezdomności, niedożywione, uzależnione od alkoholu i narkotyków.

- W Polsce mamy obowiązkowe szczepienia przeciw gruźlicy, które znacząco ograniczają liczbę ciężkich zachorowań u dzieci. Jednak gruźlica nadal jest groźnym problemem zdrowotnym na świecie, szczególnie w krajach ubogich - mówi lekarz **Jolanta Paskiewicz**, kierownik Oddziału I Chorób Płuc i Gruźlicy w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Św. Rafała w Czerwonej Górze.

Wczesne wykrycie choroby jest kluczowe, dlatego warto zwracać uwagę na takie objawy jak przewlekły kaszel utrzymujący się dłużej niż trzy tygodnie, nocne poty, spadek masy ciała bez wyraźnej przyczyny, osłabienie i przewlekłe zmęczenie, a w zaawansowanych przypadkach - krwioplucie.

- Jeśli ktoś przez dłuższy czas zmagają się z kaszlem, czuje się osłabiony i zauważa u siebie inne objawy, powinien zgłosić się do lekarza pierwszego kontaktu, który skieruje na badanie RTG klatki piersiowej. To kluczowy krok w diagnostyce gruźlicy. W razie podejrzeń konieczna może być dalsza diagnostyka, w tym badanie płwociny na obecność prątków - podkreśla lekarz **Daniel Tarka** z Oddziału I Chorób Płuc i Gruźlicy szpitala w Czerwonej Górze.

W przypadku potwierdzenia gruźlicy pacjent zostaje skierowany na leczenie, które trwa minimum 6 miesięcy i obejmuje terapię wielolekową.

- Standardowo chory przez pierwsze dwa tygodnie przebywa w szpitalu, gdzie przyjmuje leki przeciwprątkowe, a następnie - jeśli leczenie jest skuteczne i dobrze tolerowane - kontynuuje je w domu. W naszym szpitalu leczymy wszystkie postaci gruźlicy, także gruźlicę wielolekooporną. Mamy dostęp do najnowszych leków stosowanych na świecie - podkreśla lekarz **Jolanta Paskiewicz**.

W Oddziale I Chorób Płuc i Gruźlicy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Rafała w Czerwonej Górze każdego roku hospitalizowanych jest około 50 pacjentów z gruźlicą.

Prątki gruźlicy nie rozprzestrzeniają się tak łatwo jak wirusy grypy, ale długotrwała ekspozycja na kontakt z osobą zakażoną może prowadzić do zachorowania. Dlatego tak ważne jest dbanie o odporność i zdrowy tryb życia.

Najważniejsze zalecenia profilaktyczne to unikanie długotrwałego kontaktu z osobami chorymi – jeśli w rodzinie wystąpił przypadek gruźlicy, warto regularnie badać się kontrolnie; niepalenie tytoniu i unikanie alkoholu – używki osłabiają układ odpornościowy; zdrowa dieta i regularna aktywność fizyczna – wspierają odporność organizmu; nieignorowanie przewlekłego kaszlu i nawracających infekcji dróg oddechowych – wczesna diagnostyka to klucz do skutecznego leczenia.

Światowy Dzień Walki z Gruźlicą to okazja, by przypomnieć, że choć choroba ta może być groźna, to wczesne wykrycie i odpowiednie leczenie pozwalają na całkowite wyleczenie. Dlatego nie warto lekceważyć objawów – zdrowie jest w naszych rękach.